

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Thomae Młodzianowski, Polonie, Societatis Jesu,
Prælectionum Theologicarum Tomus ...**

De Metaphysica, Logica, Octo Libris Physicorum, Generatione, Corruptione
Et Anima

Młodzianowski, Tomasz
Moguntiae Et Dantisci, 1682

Quæstio III. Quomodo animæ rationales inter se distinguuntur?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95667](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95667)

est in oculo, vel poterat esse in auro, vel non poterat. Si non poterat, Ergo est heterogenea. Si poterat. Ergo indigebat determinativo ut esset in oculo; quod autem est hoc determinativum; & si recurras ad Deum, non agis Philosophum.

RESPONDETUR. Retorquendo argumentum. Saltem pars animæ posita in dextro oculo, poterat esse in sinistro. Per quid ergo determinatur, ut sit in dextro? Rursus accipiamus partem animæ, quæ est in dextro oculo, hæc, utpote materialis, habebit plures partes sintque v. gr. A. B. C. quærere restabit cur pars A, non informet materiam, quam informat pars C. Directè autem responderi potest, determinationem hanc haberi ab ipsa educatione huius partis formæ, ex hac parte materiæ.

INSTABIS. Si omnes partes animæ sunt ejusdem rationis, non est ratio, ut si aliquo casu introducantur dispositiones carnis, non possint introduci dispositiones oculi. Nisi dicas, eo casu non haberi illis partem animæ debitam oculo.

RESPONDETUR. In homine introducuntur dispositiones debitæ carni, & non introducuntur dispositiones debitæ oculo, si forte eritatur; & tamen hoc non arguit distinctionem partium in anima. Ergo nec in presenti arguet. Directè ad objectionem dicitur, causare dispositiones oculi v. gr. non pertinere immediatè ad animam, licet exigere illas pertineat ad animam, & jam præhabitas, posita aggeneratione informare. Et certè pro priori tempore, antequam infundatur anima, jam invenit omnes dispositiones, ad quarum exigentiam produciuntur vel educitur. Hinc quod non reproducantur dispositiones oculi, rejici debet, quia jam tunc non laborat, vel virtus formatrix fœtus, vel alia similia comprincipia.

QUÆSTIO III.

Quomodo animæ Rationales inter se distinguuntur?

PRÆMITTO I. *Perfectionem animæ dupliciter spectari posse. Primum in illa ipsa secundum se spectata; & hoc stat definitione animæ rationalis. Secundò spectari potest, comparando illam ad alias extra eandem speciem, vel intra eandem.*

PRÆMITTO II. *Accipiendo animam comparatè ad alias animas, de illa duo inquiri possunt. Primum animæ rationales intra eandem speciem, possint se ita excedere, ut una possit aliam perfectione superare. Secundò an possint dari duæ animæ rationales, specie distinctæ,*

& tamen utraque alteri æqualis in perfectione.

PRÆMITTO III. *Perplexam reddi hanc questionem, partim quæstionibus de voce, partim aliquibus obscuris, & pro neutra parte satis explicatis principiis. Quale est principium, quidnam sit specie differre? Si enim dicas specie differre esse notabiliter differre, quærendum restat, quid est hoc notabiliter differre. Si respondens per oppositum, hoc est non differre parum, quærendum restat, quid sit hoc non differre parum. Si recurras ad inductionem, ostendendo quid sit differre notabiliter, vel parum, quomodo resolves, Hoc de quo dubitatur: An differat specie; & ex quonam principio dices, id, de quo dubitatur, spectare ad notabiliter differentia, vel ad differentia parum. Si ultimatò recurras, pensandum id esse ex judicio prudentum; quid agendum erit, si prudentes sint, pro utraque parte; & de eodem judicio prudentum, quærendum restabit, quod illius judicii prudentum, fundamentum habeatur. Nam judicium prudentum, non confert speciem, sed supponit; cumque judicium prudentum sit quid morale, hic autem quæritur de aliquo Physico, sit ut hæc explicatio, aliquid aliud insuper, adferre debeat.*

Intra eandem speciem animæ rationalis admiserunt perfectiora individua Suarez. & Arriaga. Negarunt Fonseca, Hurtadus; & alii.

DIFFICULTAS I.

Resolutio Questionis.

UT abstineamus quàm fieri potest, à quæstionibus de voce.

ASSERO I. *Si nomine distinctionis specificæ, non intelligas quidquam aliud, nisi reperibilitatem unius prædicati & perfectionis, quæ ipsa æquivalens, non reperitur in alio ente, in isto sensu intra eandem speciem, non possunt dari individua, unum perfectius alio.*

Ut innotescant termini, pono præ oculis hominem & leonem, specie distinctos. Reperitur in homine ratio vitæ, reperitur & in Leone; reperitur in homine ratio sensitivi, reperitur & in leone. Sed reperitur in homine rationalitas, cui prædicatum æquivalens, non habet leo; reperitur in leone rugibilitas cui etiam æquivalens prædicatum, non habet homo. Hinc quia prædicatum ab uno habitum, non habetur æquivalenter ab alio, inferimus illa duo specie differre. *Hac notificatione terminorum præmissa.*

† (M) 3 RATIO

RATIO asserti est. Quia si intra eandem speciem, posset dari individuum unum perfectius alio, & esset intra eandem speciem, & non esset. Esset ut supponitur, esset enim individuum. Et non esset intra eandem speciem, quia esset distinctum specie. Quod ipsum probatur. Quia unum haberet prædicatum, quod prædicatum, aliud non haberet, nec quidquam, æquivalens illi.

ASSERO II. *Si distingui specie, sit aliquid aliud, tunc intra eandem speciem poterit dari unum individuum perfectius alio.*

RATIO. Quia hujus nulla ostendi potest implicantia, suadentque id infra ponenda.

ASSERO III. *Admodum loquendi attendendo, probabilius est, ista differre specie, quorum unum habet aliquod prædicatum & perfectionem, cui æquivalentem non habet aliud.*

RATIO. Tum quia ea, quæ manifestè differunt specie, sunt talia, quorum unum habet quoddam prædicatum, & aliud hoc ipsum, aut illi æquivalens non habet: & ita Petrus & Paulus non differant specie, quia habent æquivalentiam prædicatorum; nam Perreitati quam non habet Paulus, æquivalerit Pauleitas. Tum quia, si daretur intellectus qui tantum apprehendere posset, & non judicare; item, qui esset ineliminabilis ad videndum Deum, specie differrent tales intellectus à nostro; quæ diversitas, nihil verat cur colligi non possit ex eo, quod scilicet unus intellectus, haberet prædicatum aliquod, quod ipsum vel illi æquivalens, non haberet alius.

Ex quibus conficitur quasi argumentum ab inductione. Ea scilicet specie distingui, quorum unum aliquod habet prædicatum, quod ipsum aut illi æquivalens, non habet aliud. Tum quia, nisi dicatur hoc esse specie distingui, non poterit ostendi, quid sit distinctio specificata.

Quia vel hæcenus dicta, hoc etiam respiciunt, an non possint dari specie distincta, quæ tamen sint æqualis perfectionis, hinc de hoc etiam puncto discurrendum erit. Ideo sit

DIFFICULTAS II.

Possuntne dari specie distincta, & tamen æqualis perfectionis?

Pensandæ sunt imprimis rationes utriusque partis.

Rationes pro æqualitate specierum.

PRIMA RATIO est Lugonis. Relationes Divinæ ut distinctæ virtualiter ab essentia, sunt dissimiles inter se, & quidem notabiliter, sunt tamen omnino æquales. Quæ æqualis illis prout præcisus ab essentia, non convenit ob essentia, sic enim acceptæ cum non includunt. Hinc æqualitas illa erit ab illismet ipsis. Ergo possunt esse aliqua notabiliter distincta, & tamen specialia in perfectione.

RESPONDETUR. In utraque suppositione, tam quæ dicit, quod perfectionem in se importent Relationes Divinæ, quam quæ, negat illis perfectionem. Et quidem in suppositione non tribuente Personalitatibus propriam perfectionem, dici posset, quod eo casu illæ Relationes, erunt quidem specie distinctæ, sed neque æquales propriè, nec inæquales, prout concipiuntur condistinctæ ab essentia. Quia æqualitas vel inæqualitas, est secundum mensuram perfectionis, & supponit tanquam genus perfectionem in subiecto; quam, quia relationes non dicunt; quamvis etiam non dicant imperfectionem, sit, ut nec æquales, nec inæquales sint. Jam autem species creatæ, in se ipsis dicunt perfectionem, adeoque in seipsis dicunt genus contrahibile ad æqualitatem, vel inæqualitatem. Cur ergo non erunt inæquales, si sunt distinctæ specie, fundamentumque habeant, in quo fundetur inæqualitas, hoc est perfectionem; quæ est divisibilis in æqualem & inæqualem; quo fundamento carent Relationes Divinæ, si nullam dicunt in se perfectionem.

In sententia autem ponente, quod Relationes Divinæ in seipsis dicunt perfectionem, hæc disparitas dari potest. Paternitas cum Filiatione æqualis est perfectionis, Filiatio item cum Paternitate, quia cum Paternitas, sit quid relativum, debet specificari ab extrinseco, quod est ipse filius. Tota ergo dignitas illius & specificatio, est ab extrinseco acceptibilis, nempe à filio. Cum ergo filius respectu sui, non sit magis & minus dignus, etiam specificatum à Filio, & dignificatum, non erit dignius dignificante & specificante adeoque æqualis erunt perfectionis paternitas & Filiatio. Quam rationem applica ad probandum, quod etiam Filiatio non sit dignior paternitate. Quia verò dignificatio unius speciei, non sumitur in dignificatione alius speciei, nec ab illa, tanquam à specificativo extrinseco dignificatur, sed à sua entitate simpliciter; hinc fit ut habeamus fundamentum, dicendi, Personalitates Divinas, quatumvis notabiliter distinctas, non posse esse nisi æquales in perfectione; cujus Tu fundamentum non ostendis in istis quæ creata sunt, & notabiliter differunt.

SECUN-

SECUNDA RATIO. Duo individua possunt esse æqualia. Ergo etiam & species.

RESPONDETUR negando Consequentiam. Eò, quòd si individua non essent æquè perfecta, hoc ipso non essent individua, habeturque fundamentum adstruendæ æqualitatis in individuís. Tu autem non ostendis positivum fundamentum simile, ad ponendam æqualitatem specie distinctorum.

TERTIA RATIO ex Ariaga est. Ex ipsis terminis videtur manifestum, aliud esse diversitatem, aliud inæqualitatem. Hinc in moralibus quamvis videamus res diversas, æquè tamen æstimare solemus unam ac alteram. In Physicis item æqualem voluptatem adferre possunt bona, quamvis specie diversa. Intellectui item, arridere æquè solent, duo conceptus ingeniosi, quamvis specie diversi. Ergo diversitas specifica, non arguit necessariò inæqualitatem.

RESPONDETUR. Quia in ordine morali, nec item in voluptate, attenditur ad speciem, sed assumuntur illa omnia, tanquam solo numero diversa, sit ut æqualiter moveant. Quòd verò in ordine morali, non attendatur ad rationem specificam, quã talem, hoc inde est. Quia qui indiget tali summa, indigentia circa summam, non circa materiam monetæ versante, illi æquale erit, habere nummum aureum, vel sex florenos; ita ut ad illius indigentiam materialiter se habeat illa diversitas. Idemque proportionaliter ad alias partes instantiæ dici debet. Quia autem hic loquimur non de speciebus materialiter, nec Tu, aliunde posse esse species æquales in perfectione positivo fundamento ostendis, hinc non probas, ex diversitate specifica, non inferri inæqualitatem. Et quamvis termini hi: *diversitas & æqualitas* non sint iidem; inde tamen non sequitur, hoc ipso posse esse species æquales, quia illarum inæqualitas, non adstruitur ex phrasi, sed inquiritur, an pro æqualitate stet positiva ratio.

QUARTA RATIO ejusdem est. Videmus ipsis oculis colorem rubrum, & viridem, esse notabiliter diversos, eos autem esse inæquales non videmus. Rursus, experientia nulla ostendit talem excessum, nec ratio est naturalis ulla quæ id persuadeat. Unde fit, ut nobis sit dubium, quis eorum sit perfectior. Cur ergo debemus dicere, necessariò esse illos inæquales.

RESPONDETUR. Titulum perfectionis non esse quid sensibile, adeoque nec sensibus, subiectum. Diversitas autem est subiecta sensibus, hinc parum refert, quod advertat sensus ad diversitatem, non ad perfectionem. Deinde non videmus illorum accidentium speciem æqualem, nec ulla ratio positiva id evincit; cur ergo illos dicemus esse æquales? Imò, cum videamus multas species inæquales, v. g. homi-

nem & leonem, leonem & murem; de nulla autem scimus, quod sit æqualis alteri: hinc est fundamentum dicendi, quod nulla positiva ratio, probet æqualitatem specierum in perfectione.

QUINTA RATIO est recentioris Suarez. Unio hypostatica, & cognitio terminata ad Patrem sunt notabiliter differentes, & tamen sunt æqualis perfectionis. Hinc autem sequitur quod possint esse aliqua specie distincta, non tamen inæqualia.

RESPONDETUR. Negando hæc duo esse æqualis perfectionis, indubiè enim unio Hypostatica quæ in sententia Modalistarum est substantialis est perfectior præ cognitione quæ est Accidens. Vide in simili dicta, ad Rationem primam.

Rationes contra æqualitatem specierum.

RATIO I. est, quam adfert Suarez. Si darentur duæ species æquales in perfectione, æquè distarent à non ente; æquè autem distare non possunt à non ente, aliàs non essent diversæ.

RESPONDERI potest negando minorem, cum sua probatione; & sicut linea aurea & plumbea, possunt æquè distare à centro, sic & duæ species, à non ente.

RATIO II. est, quam adfert Vasquez. Quæ commensurari non possunt, æqualia non sunt: species commensurari non possunt. Quia quæ commensurari possunt, sunt ejusdem rationis, species autem diversæ, necessariò sunt diversæ rationis.

RESPONDETUR. Commensurari, non est idem, quod habere prædicata, quæ habet aliud: Sed sufficit, ut in qua ratione diversa sunt, in illa habeant æquivalentiam; certè enim commensurari possunt libra auri & plumbi, quamvis sint diversæ rationis. Et quamvis duæ quantitates commensurari non possint in magnitudine, si sint inæquales in magnitudine, bene tamen commensurari possunt in aliis rationibus: ita & species, quamvis non possint commensurari in diversitate, poterunt commensurari in æqualitate essentiæ; sicut linea brevior & longior, utraque tamen aurea, non commensurantur in magnitudine, commensurantur in essentia auri.

RATIO III. est, quam sibi objicit Oviedo. Sint Leo & Equus æquales in perfectione, tunc magis differet leo ab homine, quàm ab equo; quia respectu hominis esset imperfectior, æquè autem perfectus cum equo, quod dici non potest, quia aliàs, non omnes differentię genus contrahentes, æquè essent oppositæ, neque

neque quælibet omnimodam haberet oppositionem cum alia, quod est absurdum, & contra omnem Philosophiam.

RESPONDET pluribus Oviedo à num. 43.

DICI breviter potest. Si minus differre leonem ab equo, quàm ab homine, idem sit, quod non habere prædicatum, & rationem univocam conveniendi in ratione differentiali specifica, æquè differret leo ab homine, quàm ab equo. Quia etiam cum equo, in ratione differentiali, nullam convenientiam habet. Si minus differre sit idem, ac commensurari in aliquo, quamvis illud in quo commensurantur sit æquivoca ratio, in isto sensu magis conveniunt leo & equus, quàm leo & homo. Sed hoc asserere, non est quidquam contra Dialecticam, quæ cum docet differentias æquè esse oppositas, non aliud dicit, quàm non haberi in illis rationem univocam conveniendi in eo in quo sunt oppositæ.

Pensatis pro æqualitate specierum, & contra æqualitatem rationibus.

DICENDUM. *Haberi sufficiens fundamentum negativum, quod dari possint due species æquales.*

PROBATUR I. Quia id non implicat contradictionem.

PROBATUR II. Quia si diversæ species hoc ipso essent inæquales, vel hoc sequeretur ex hac universalis, quod omne diversum, sit inæquale, & hoc non potest dici; videmus enim auream & plumbeam mensuram, esse diversas, & tamen posse esse æquales. Si autem id oritur ex particulari aliqua conditione in speciebus, hæc ipsa ostendenda est. Quando autem Aristoteles dixit species habere se sicut numeros, non dixit id attendendo ad inæqualitatem numerorum, sed ad indivisibilitatem. Quia scilicet, sicut numero nihil potest addi vel subtrahi, salva ratione ejusdem numeri; ita nec speciebus, salva ratione specifica, quidquam addi vel subtrahi potest.

Sed hic explicandum restat. Quia si distincta specie possunt esse æqualia in perfectione, & erunt distincta specie, & non erunt. Non erunt quidem ut supponitur. Erunt autem, quia unum continet æquivalentem perfectionem aliis, utpote æqualis perfectionis. Sed id non convincit; æqualitas enim perfectionis duplex considerari potest; quædam æqualitas propter inclusionem æquivalentem prædicatorum aliis; & hæc destruet distinctionem specificam. Secunda æqualitas est, non quidem propter æquivalentem inclusionem aliis, sed propter simplicem distinctorum prædicatorum inclusionem, talem tamen, quorum perfectio non sit minus æstimabilis, quàm alia, & hæc æqualitas, stat cum distinctione specifica.

PROBATUR III. Instantia, qua utitur Aristoteles. Duæ cognitiones æquè intensæ, quarum una attingat Petrum, alia Paulum, sunt distinctæ specie, & tamen æqualis perfectionis. Ergo & de speciebus aliis idem dicendum.

RESPONDEBIS. Esse distinctas specie, si una proficiatur ab Angelo, altera ab homine, secus si utraque ab homine, idque ex eo, quia sicut Petrus & Paulus non distinguuntur specie, ita nec notitiæ de illis, si proficiantur ab eodem principio.

CONTRA. Quia quæ dicunt ordinem essentiali alium illa distincta sunt specie, diversitatem enim essentialis, infert diversitas ordinis essentialis. Jam autem notitia Pauli, ita dicit ordinem essentiali ad Paulum, ut non possit dicere ordinem essentiali ad Petrum. Cæterum qui diceret ordines illos essentialis, esse diversos solo numero, sicut sunt diversi solo numero Petrus & Paulus, ægrè convinci posset.

DIFFICULTAS III.

Solvuntur Objectiones.

SOLVENDÆ sunt objectiones, contra explicationem ad laram: Quid sit differre specie.

DICES I. Canis albus, & canis niger, sunt individua intra eandem speciem, & nihilominus nigredo unius, non est æquivalens numero, albedini aliis. Ergo si aliquid non habet æquivalentiam prædicati, non sequitur illa esse specie distincta. Ergo intra eandem speciem possunt dari individua, quorum unum, non habeat perfectionem aliis, æquivalentem numero.

RESPONDETUR. Illos canes in ratione nigri & albi differre specie accidentali; hinc non debent sibi in colore æquivalentes esse.

DICES II. ex Ariaga. Petrus & Paulus sunt ejusdem speciei, & tamen habent aliquam dissimilitudinem plusquam numericam, ergo non quæcunque dissimilitudo dicenda est specifica. Antecedens probatur. Unio Petri respicit Petrum, & unio Pauli essentialiter respicit Paulum, magisque conveniunt inter se uniones respicientes una Paulum, alia Petrum. Ergo possunt esse dico individua ejusdem speciei inter se, plusquam numero, minus quàm specie differentia.

RESPONDET Hurtados. Recentior Suarez & alii. Quod istæ uniones distinguantur specie

specie inter se, nempe unio Petri & Pauli, propter alium & alium ordinem essentialium: neque tamen facient specie differre Petrum & Paulum, quia differentia attenditur penes conditionem ipsius formæ & animæ, quæ utrobique supponitur humana. Et sicut ex diversitate specifica formarum partialium, non arguitur distinctio sine addito specifica, corporis, à seipso, sic nec in præsentia arguetur. Idque ex eo ulterius, quia parum refert composito de specie entitatis quam habeat unio. Hinc necdum distinguatur homo, etiamsi unus spiritualem, alius unionem materiale habeat. Sicut nec in Patria distinguemur à nobis, propter unionem indefectibilem, cum præsentem unionem defectibilem habeamus. Compositum enim certe ad hoc purè & merè attendit in unione, ut uniat, quidquid sit de conditione entitatis ejusdem unionis.

Est alius modus respondendi eidem difficultati. Certum est imprimis quod sicut dantur plures uniones, quæ respiciunt Petrum, sic dari plures quæ respiciunt Paulum, quæ uniones Petri magis inter se conveniunt, quam si compararentur ad uniones Pauli. Deinde sicut Petrus quod non possit esse Paulus, & è converso, non extrahuntur per hoc à ratione individuorum; Sic nec uniones, quia hæc essentialiter est Pauli, illa essentialiter Petri extrahuntur à ratione individualiter differentium. Quod ut explicetur. Uniones illæ dupliciter spectari possunt. Primo secundum suam entitatem, & sic non minus individualiter differt unio Petri A, comparata ad unionem Petri ejusdem B, quam unio Petri A, comparata ad unionem Pauli C. Secundò possunt spectari illæ uniones secundum terminos, & sic unio B Petri, ab unione A Petri, non differet ratione termini, quia idem est ubique terminus, hoc tamen non obstante differet ab unione Pauli numero, quia & ipse Paulus & Petrus differunt numero. Ex qua ratione, in forma negatur Antecedens. Probationis ejus secunda pars distinguitur, magis conveniunt inter se uniones Petri, quam cum unionibus Pauli, si spectentur ratione terminorum, concedo Antecedens. Nam uniones Petri, respectu termini, non habent numericam distinctionem. eundem enim Petrum unient, qui à seipso non distinguitur individualiter. Magis conveniunt inter se uniones Petri, quam conveniant cum unionibus Pauli, ratione entitatis nego Antecedens. Postea consequentiam. Et sicut quamvis identitas Petri secum, dicat connexionem cum Petro, cum identitas Pauli dicat connexionem cum Paulo, neque tamen hoc infert illarum identitatum, sicut nec individuorum distinctionem specificam; ita quamvis dicat unio Petri, nexum tantum cum Petro, unio autem Pauli dicat tantum connexionem cum Paulo,

non sequetur illas uniones esse distinctas specie. Et hæc dicta sunt pro probabilitate secundæ responsionis, sed prior potius retinenda. Similiter etiam respondendum est dum urget Ariaga, esse magis inter se similes cognitiones de Petro, quam cognitiones de Paulo.

DICES III. cum eodem. Cognitionis de Petro solo, non differt specie à cognitione de Paulo & Joanne. Et tamen cognitio de Paulo & Joanne perfectior est, ut pote plurium repræsentativa. Ergo duo individua ejusdem speciei, possunt esse inæqualia.

RESPONDETUR Communiter, duo individua, extensive & quoad specificationem extrinsecam, posse esse perfectiora, cum unum habiturum sit unam specificationem, & aliud duplicem. Hic autem quæritur de specificatione intrinseca. Sed posset etiam defendi, cognitionem, quæ non nisi unum individuum repræsentat, comparatam ad cognitionem quæ repræsentat duo individua, specie distingui. Tum quia, si daretur materia, non nisi ab una forma informabilis, esset specie distincta à materia plurium formarum capaci. Ergo & illæ notitiæ duæ, distinguuntur inter se; cum non minus notitia cum objecto, quam materia cum forma, necatur.

Tum quia distinguatur specie intellectus non nisi pauciorum objectorum noscitivus, à præsentia intellectu, idemque videre est in aliis potentis, si essent restrictiores quoad objecta à se percipienda. Ergo & illæ duæ notitiæ distinguuntur inter se. Tum quia unum, & nexum cum uno, non habet æquivalentiam ad duo, & ad nexum essentialem cum duobus.

INSTAT I. Ariaga. Ex hac responsione sequi, quod homo minor alio vel puncto materiæ, jam ab illo majori specie distinguatur; vel ipse homo à se, dum acquirit, vel deperdit minimam partem materiæ. Nam unio est indivisibilis, quæ, si mutetur materia, mutari debet, aliaque specie distincta venire, plurium scilicet vel pauciorum partium materiæ informativa.

RESPONDETUR. Quod ex distinctione unionis, non sit desumenda diversitas, dictum supra. Constat etiam ex physicis, quod unio illa sit materialis, aut potius requirit modale connotatum materiale. Si autem illa entitas est materialis, casu quo plus aggeneretur materiæ, prior illa non mutatur, nec perit, sed additur alia pars materialis entitatis, requisita ad unionem. Unde ulterius negatur illam entitatem esse indivisibilem, in uno enim non est æquivalentia ad duo, duoque non æquivalent, sed superant unum. Unde etiam negatur illam entitatem esse indivisibilem.

INSTAT

INSTAT II. Cognitio essentialiter ordinata ad cognitionem objecti unius, & cognitio essentialiter ordinata ad cognitionem duorum objectorum, sunt cognitiones specie distinctæ. Ergo etiam unio essentialiter ordinata ad Petrum, & unio essentialiter ordinata ad Paulum erunt specie distinctæ.

RESPONDETUR. Concedet Suarez recentior totum. Qui vellent rueri secundam responsionem, idcirco ad objectionem secundam, disparitatem daret, quia in cognitione essentialiter ordinata ad unum objectum, nihil respondet æquivalens numero, cognitioni essentialiter ordinata ad duo objecta, quæ inibi colliguntur, in uno enim non est æquivalentia ad duo, duoque non æquivalent sed superant unum, vult etiam cognitioni A necessariò ordinata ad duo objecta, non est quidquam æquivalens nisi cognitio B ordinata ad duo numero objecta, & sicut unio, essentialiter per impossibile vel possibile ordinata, ad duas formas uniendas, esset distincta specie ab unione, ordinata ad unam non nisi formam uniendam, totam specificè differendi rationem, accipiendo, non penes terminos, qui sunt numero distincti, sed penes nexum cum illis talem, cui æquivalens nexus, non est sententia non nisi ad unum objectum. Quia autem tendentia unionis ad Petrum, habet æquivalens quid tendentia unionis ad Paulum, ideo hæ uniones non distinguuntur specie.

DICES IV. Differentia individualis est positivum prædicatum, perinde superaddita naturæ, ac differentia specifica. Ergo sicut differentia specifica addit notabilem diversitatem, sic individualis differentia, asseret numero differentibus inæqualitatem minus notabilem.

RESPONDETUR. Quicquid sit de Antecedenti, concedo consequentiam, quæ non probatur, posse aliquid plus quam numero, minus quam specie differre.

DICES V. Modus dignoscendi diversa specie, est, si illa notabiliter differant. Ergo si differant minus quam specie, plus quam numero, dicenda erunt non differre specie.

RESPONDETUR. Quod nulla sit talis differentia; imò nec esse possit, quia modus ille differendi, & non esset modus differendi secundum speciem, ut supponitur, & esset modus differendi secundum speciem, quia inveniretur prædicatum in uno, cui æquivalens in alio non reperiretur.

QVÆSTIO IV.

De Potentiis Animæ rationalis.

Quæ hîc dicuntur de potentiis comparatis ad animam rationalem, eadem proportionaliter applicanda erant, ad alias potentias, comparatas ad suas substantias.

DIFFICULTAS I.

Quomodo distinguantur potentiæ ab anima? & quomodo principient actiones?

Distingui illas realiter docet Suarez uterque cum Sancto Thoma. Negat Scotus, nominales, & cum eis Ariaga & Oviedo.

DICENDUM est. *Potentias animæ non esse distinctas realiter ab anima.*

PROBATUR I. Quia nulla est necessitas & nullum fundamentum distinctionis realis, ut videre erit ex solutione objectionum.

PROBATUR II. Si potentia v. g. sensitiva, est quid realiter superadditum animæ, anima ipsa non esset formaliter sensitiva, sed non nisi radicaliter. Sicut materia non est formaliter quanta, sed non nisi radicaliter, quia quantitas ab illa distinguitur realiter, & tamen Anima, debet esse formaliter sensitiva. Quod ipsum sic aliter proponitur & probatur. Homo debet esse vivens sensitivum formaliter & substantialiter. Sed si potentia sensitiva, esset distincta realiter ab anima, non esset homo formaliter & substantialiter sensitivus. Quia esset formaliter sensitivus, non nisi per accidens superadditum. Major autem probatur. Hoc quod est homo, debet esse formaliter homo. Ergo homo, debet esse vivens sensitivum, formaliter & substantialiter; cum enim homo, stet animali & rationali, formaliter sumptus homo, debet stare animali formaliter, & rationali formaliter, adeoque vivente formaliter, & sensitivo formaliter, quæ duo definiunt formaliter animal.

PROBATUR III. Principio, quod assumit Oviedo & Ariaga, quod est ex indispensabili identitate volitivi cum cognoscitivo, quod principium infra ponetur Puncto Diff. i. sub finem.

OBJICITUR I. Auctoritas Patrum & Aristotelis. Imprimis Dionysii quem refert Sanctus Augustinus lib. de Trin. c. 6. *Anima humana deficit à simplicitate Divina, propter multitudinem operationum & virtutum.* Et